

Сучасна українська мова

Тип	дисципліна професійної і практичної підготовки
Код	ОК-6
Семестр	7-й
Загальна кількість кредитів/годин	3 / 90
Форма контролю	Іспит письмовий
Викладач	к. філол.н., доц. Домрачева І.Р.
Необхідні обов'язкові попередні та супутні навчальні дисципліни	«Вступ до мовознавства», «Морфологія», «Стилістика»
Місце у структурно-логічній схемі	ОК-6 «Сучасна українська мова» вивчають на четвертому році навчання
Форми навчання	лекції, практичні заняття, самостійна робота
Критерії оцінювання	7-й семестр - поточний контроль – 60 балів, підсумковий контроль – 40 балів
Мова викладання	українська

Зміст навчальної дисципліни**Змістовий модуль 1. Синтаксис простого ускладненого речення**

Теорія простого неелементарного речення: формальний і семантичний ряд. Поняття про синтаксичне ускладнення простого речення. Типи формального ускладнення простого речення: речення з однорідними членами; способи вираження означення та їхні відмінності від неоднорідних; узагальнювальні слова в реченнях з однорідними членами; синтаксична роль узагальнювальних слів і словосполучень. Теорія напівпредикативності, опосередкованості. Речення з відокремленими членами; поняття про відокремлення; основні умови відокремлення другорядних членів речення. Теорія вставності і вставленості, опосередкованості. Вставні слова і словосполучення.

Змістовий модуль 2. Синтаксис складного речення: складносурядні речення

Поняття про складне речення. Засоби зв'язку частин складного речення: сполучники, сполучні слова, інтонація, порядок частин, співвідносність форм дієслів-присудків тощо. Поняття про складносурядне речення, його структура та місце в системі мови. Сміслові відношення між частинами складносурядного речення: єднальні, зіставні, протиставні, обмежувальні, приєднувальні, пояснювальні, розділові й градаційні.

Змістовий модуль 3. Синтаксис складного речення: складнопідрядні речення

Поняття про складнопідрядне речення. Засоби організації складнопідрядного речення як цілісної структури: функції сполучних слів і сполучників у складнопідрядному реченні, їхня синонімічність та омонімічність. Питання про принципи класифікації складнопідрядних речень у лінгвістичній літературі. Формально-граматичний принцип класифікації складнопідрядних речень. Логіко-граматичний принцип класифікації складнопідрядних речень. Структурно-семантичний принцип класифікації складнопідрядних речень. Складнопідрядне речення з кількома підрядними. Складнопідрядні речення змішаного типу.

Змістовий модуль 4. Синтаксис складного безсполучникового речення, складного синтаксичного цілого і тексту

Синтаксис складного безсполучникового речення і складного синтаксичного цілого. Українська пунктуація: принципи і функції. Структурний, семантичний, інтонаційний і функційний принципи. Текст: рівні, одиниці, категорії. Текст. Граматичні категорії тексту. Період. Складне синтаксичне ціле: структура. Абзац. Період в українській мові. Пряма, непряма і невластива-пряма мова. Нові явища в синтаксисі. Актуальні процеси в сучасному синтаксисі: закономірності парцелювання, сегментації, синтаксичного паралелізму, синтаксичного повтору та ін.

Програмні результати навчання, визначені в освітній програмі:

ПРН-8. Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мови (мов) і літератури (літератур), що вивчаються, і вміти застосовувати ці знання в професійній діяльності.

ПРН-9. Характеризувати діалектні та соціальні різновиди мов(и), що вивчаються(ється), описувати соціолінгвальну ситуацію.

ПРН-10. Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.

ПРН-11. Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами.

ПРН-12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.

ПРН-14. Використовувати мову(-и), що вивчається(-ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.

ПРН-15. Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

ПРН-16. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності.

ПРН-17. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.